

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krome, za četrt leta 2 kroni; na Ogrskem in v inozemstvu: Za celo leto 9 kron, za pol leta 4 krome 50 vin. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 20 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobro sprejemajo zaštonj, rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za 1/4 strani K 160-- za 1/2 strani K 80-- za 3/4 strani K 40-- za 1/2 strani K 20-- za 1/10 strani K 10-- za 1/32 strani K 5-- za 1/64 strani K 2.-- Pri večkratnem oznanila se cena primerno zniža.

Štev. 20.

V Ptuj, v nedeljo dne 19. maja 1918.

XIX. letnik.

MAKS STRASCHILL

Kakor smo že v zadnji številki poročali, prominul je po kratki hudi boleznii tovarnar in veleposestnik, splošno znani in spoštovani župan na Bregu pri Ptuj, gospod **Maks Straschill**. Že v osebnem oziru je njegova smrt jako tragična, kajti še le pred dvanajsetimi tedni mu je šel naprej v smrt njegov mlajši brat, gospod **Hans Straschill**. Zdaj je vsa velika družina z vsemi svojimi posestvi, tovarnami, kupčijskimi hišami i. t. d. popolnoma brez vodilne roke možkega. Gospod **Maks Straschill** sam zapuščča šest otrok, ki so še vsi nedorasli.

Ali tudi v drugem oziru tvori Straschill-ova smrt velikansko izgubo. Lahko rečemo, da je v ptujskem okraju malo tako podjetnih mož, ki znajo s svojo osebno pridnostjo gospodarsko življenje okraja oživljati in povišati. Kjer je bila roka **Maksa Straschill**, tam se je tudi začutilo nove impulze, novo veselje do gospodarskega dela, z eno besedo napredek in življenje. In ravno ta pridna roka počiva zdaj hladno v grobu...

O tem nam pač ni treba govoriti, koliko dobrot in sicer skritih, nerazkričanih dobrot je gospod **Maks Straschill** v celem okraju storil. K njemu so prihajali skozi dolgo vrsto desetletij kmetje po nasvete, s pritožbami zlasti v občinskih in dru-

gih zadevah. Pa tudi z drugimi prošnjami so prihajali k njemu, ker so poznali njegovo zlato srce. Bil je tihi dobronik, ki je vsakemu rad pomagal, kateri je imel voljo, da bi se gospodarsko rešil ali si pomagal. Pomagal je rad vsakemu, ki je pokazal voljo za delo; mimo takih ljudi, ki so bili popolnoma propali in nesposobni za vsako delo, je šel seveda hladnokrvno svojo pot.

Najpomembnejše pa je delovanje v javnih zastopih pokojnega gospoda Straschilla. Omenimo, zlasti njegovo vzorno in nepozabljivo delovanje v odboru ptujskega okrajnega zastopa. Gospod **Maks Straschill** ni bil človek, ki vstane, in drži lep govor, se vsede in potem ničesar več ne stori; on je malo govoril, malo na aplavs in pohvalo držal — raje pa na tihem v odboru prevzel najtežja dela in se žrtvoval dostikrat noč in dan za blagor prebivalstva v ptujskem okraju. Delavec na polju javnosti je bil. Obdeloval je domačo grudo s svojim duhom in s svojo pridnostjo. In morda ravno to tiho skrito delo mu je škodovalo, da je njegova itak bolehnata natura opešala in da je ta skoraj nenadomestljivi mož brezusmiljeno moral pasti v prerani grob...

V političnem oziru je bil gospod **Maks Straschill** od začetka našega lista sem zvesti naš pristaš.

Bil je ustanovitelj „Štajerca“ in skozi dolgo vrsto let član glavnega odbora tiskovnega društva „Štajerc“. Kljub temu, da so ga prvašči listi takorekoč do zadnje minute psovali in grdili v javnosti, imel je za take napade le tihi smeh in je šel svojo pot naprej. „Štajerc“ izgubi v njem enega najboljših in najdelavnejših svojih voditeljev.

Pokopan je bil gospod **Maks Straschill** v soboto dne 11. maja t. l. Pogreba se je udeležila tako ogromna množica kmečkega in mestnega ljudstva, da takega pogreba menda v Ptuj še ni bilo.

Težko se poslovimo od pokojnika in težko zaključimo te slovesne besede. Šel je mož od nas, ki ga ne moremo in ne bomo pozabili. Njegovo delo bo naprej živelo in večni Bog daj, da bode tudi njegova družina imela dovolj poguma in moči, dokončati njegove naloge. Tej težko prizadetej družini tako na eni strani gospej soprogi s svojimi nedolžnimi otročiči, na drugi strani pa brezprimerni gospej materi z vsemi njenimi hčerkami, naše najgloblje sožalje. Naj jih tolaži v tej grozni nesreči zavest, da žaluje z njimi tisoče in tisoče ljudstva, ki je pokojnika poznalo, častilo in ljubilo.

Tebi, nepozabljivi rajnik, pa bodi štajerska zemlja lahka!

Vojna in mir.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 9. maja. Uradno se danes razglašča:

Južno-zapadno bojišče. Ob Pivji je bil topovski boj tudi včeraj obojestransko živahen. Na gorski fronti se je na večih mestih italijanske poizvedbe preprečilo. Šef generalštaba.

Uspešni nemški napadi.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 9. maja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Med Ypern in Bailleul trajala je po dnevu živahna artiljerijska delavnost. Krajevni lastni napadi južno jezera Diekebusch imeli so polni uspeh. Rheinske in badske čete naskočile so v dveh kilometrih širokosti močno izzidane sovražne črte na vzhodnem bregu

potoka Yser. Vdarile so navidezno v nek francosko-angleški napad ter so razpršile njegovo silo. Le na obeh straneh ceste Reninghelst-Kemmel dovedel je sovražni napad do polnega razvitka; bil je istotako odbit, kakor protinapadi proti naši novopridobljeni poziciji. Naredili smo 675 vjetih od šestih francoskih in dveh angleških divizij, katere so trpele težke krvave izgube. — Pri zavrnitvi angleških sunkov na južnem bregu Lyse, pri Bucquoy in južno od Alberta napravili smo vjete. Pri včeraj-

iem brezuspešnem ponočnem napadu avstrijskih čet ob cesti Corby-Bray ostalo živih, med temi 4 oficirji v naših rokah. Severno od potoka Luce in na zapadnem bregu Avre povišal se je ognjeni boj. — Uspešni poizvedovalni sunki na večih mestih ostale fronte. — V zadnjih treh dneh izgubil je nasprotnik v zračnem boju in skozi strelitev od zemlje 37 letal. Oberlajtnant Schleich sestrelil je večeraj tri sovražna letala in izvojeval s tem svojo 26., 27. in 28. zračno zmago.

Vzhod. Ukrajina. Na severni obali Asovskega morja sunili smo do Donizliva in smo Rostov zasedli. — Pogajanja za določitev demarkacijske črte se bodo kmalu pričela.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 10. maja. Uradno se danes razglša:

Nobeni posebni dogodki.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 10. maja. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na bojiščih bila je artiljerijska delavnost čez dan lev pokrajini Kemela, obojstranski potoka Luce in na zapadnem bregu Avre živahna. Močnem ognjenem povišanju v teh odsekih sledili so sovražni sunki. Pri njih odbitju in pri važnej poizvedovalnej delavnosti napravili smo vjete. Zvečer in čez noč oživel je večkrat artiljerijski boj med Yser in Oise. — Na ostali fronti ostala je bojevna delavnost na poizvedovalne boje omejena.

Z drugih bojišč nič novega.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 11. maja. Uradno se danes razglša:

Na italijanski fronti bila je večeraj obojstranski poizvedovalna in letalna delavnost zopet zelo živahna.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 11. maja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V pokrajini Kemela bila je artiljerijska delavnost časoma živahna. Izvršili smo z uspehom majhna podjetja. Francoski delni sunki severno od Kemela in pri Lokerju bili so odbiti. — Na bojišču ob Sommi razvili so se večkrat ljeti in fanterijski boji. An-

gleški regimenti napadli so po večurnem ognjenem učinku naše črte v gozdu od Avelny in brezuspešno. Njihovi napadnalni valovi trpeli so v našem ognju najtežje izgube. Ravno tako izjalovili so se ponočni napadi sovražnika proti Hangardu. Na zapadnem bregu Avre ustanovil se je Francoz v parku od Grivenes-a. V ostalem zlomil se je tudi tukaj njegov napad krvavo skupaj. — Poizvedovalni boji ob Oise-Aisne-Kanalu in v Champagni in severovzhodno od Ponta-Mousson. V gozdu Apremont odbili smo sunek nekega skozi pijonirje in ognjene metalce ojačenega francoskega bataljona. Skozi minske razstrelbe zadali smo Amerikanu južno-zapadno od Apremonta in severno od Parroy težke izgube.

Makedonska-fronta. Severo-zapadno od Makovo vrinile so nemške naskočne čete v francoske jarke in so napravile vjete.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 12. maja. Uradno se danes razglša:

V pokrajini Pasubia napadel je sovražnik večeraj naše varstvene čete, pri čemur se mu je posrečilo, v našo prednjo pozicijo na Monte Corno vdreti; naš večeraj peljani protinapad vrgel je Italijane zopet ven. — V drugih pokrajinah gorske fronte bili so italijanski poizvedovalni oddelki zavrjeni. — Letalec (pilot) oberlajtnant Linke-Crainford sestrelil je 11. maja dve angleški letali in je izvojeval svojo 22. in 23. zračno zmago.

V Albaniji mestoma živahnejša bojevna delavnost.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 12. maja. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na bojnih frontah bila je bojevna delavnost na krajevna bojevna podjetja omejena. — Severno Kemela in na južnem bregu Lyse napadel je sovražnik pod močno artiljerijsko pripravo. Na večih mestih sunil je z močnimi poizvedovanji. Severno Kemela dovedli smo v bližinskem boju sovražni napad od izjalovljenja. V ostalem zlomile so se njegove naskočne čete v našem ognju. — Na zapadnem bregu Avre razvili so se z lastnim sunkom južno-zapadno od Mailly ljuti boji, v katerih smo več kakor 70 vjetih napravili. Med Avre in Oise večkrat poizvedovalni boji.

* * *

V teku bojev se je v zadnjih dveh dneh 19 sovražnih letal sestrelilo; 12 od teh doved-

lo jih je dosedaj od ritmojstra barona v. Richthofen peljano lovsko brodovje k padcu. Lajtnant Loewenhardt izvojeval je svojo 20. in 21. zračno zmago.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 13. maja. Uradno se danes razglša:

Na italijanskigorski fronti je bojevna delavnost trajno živahna.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 13. maja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V pokrajini Kemela trajala je živahna artiljerijska delavnost v zvezi s krajevnimi infanterijskimi boji. Tudi v drugih bojnih oddelkih oživela je zvečer večkrat. V dolini Ancree južno-zapadno od Alberta je bil angleški delni sunek zavrjen. Na večih mestih fronte nadaljeval je sovražnik svoje poizvedovalne sunke. Pri njihovem odbitku smo naredili večkrat vjete.

V aprilu znaša izguba sovražnih zračnih bojnih sil na nemških frontah 15 privezanih balonov in 271 letal, med temi 122 za našimi črtami, ostali padli so vidno onkraj sovražnih pozicij. Mi smo izgubili v boju 14 privezanih balonov in 123 letal.

Z drugih bojišč nič novega.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 14. maja. Uradno se danes razglša:

Bojevna delavnost na italijanski gorski fronti je enaka onej zadnjih dni.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torika.

K.-B. Berlin, 14. maja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na bojnih frontah popustila je v jutrajnih urah povišana ognjena delavnost v teku predpoldneva. Zvečer oživela je zopet na novo. Po litem ognjenem učinku severno od La Basse-Kanala poskušali so Angleži zvečer z močnimi delnimi napadi proti našim pozicijam severno in južno od Givenchy; bili so izgubonosno odbiti. Poizvedovalna delavnost ostala je živahna.

Z drugih bojišč nič pomembnega.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Življenje v Petersburgu.

Stockholmski dopisnik „N. Rotterdamsche Couranta“ je napisal svojemu listu višje iz Rusije, ko je dne 2. aprila t. l. prišel v Petersburg. Dopis se glasi: Ako obiščemo Petersburg, moramo imeti tri reči pred očmi: prehrano, varnost in prevoznjo.

Najbrezupnejša je prehrana; vse govori, o jedi, ker je vse lačno. Če sreča človek človeka, ga vpraša namesto navadnega: „Kaj je novega? ali „Kaj delaš?“ — „Kaj si jedel?“ ali pa: „Imaš kaj jesti?“ Na travaju se ne govori o drugem nego o jedi, ponoči sanjajo ljudje o jedi. — Mesto preskrbuje nekaj vojakov, ki hodijo po okolici in kupujejo vse, kar se da kupiti, in potem špekulirajo z blagom. Ne prodajajo pa naravnost poljubnim ampak blago gre iz rok v roke tako, da cene še znatno poskočijo. Tisoče vojakov kupujejo z živili. Na trgu je središče vse baranterije. Tam se vse dobi: žito, moke, podplate, ukradene ure itd. A vendar je ta sistem aprovizacije še sreča za Petersburg. Če bi tega ne bilo, bi bilo pomanjkanje še večje. Najvišje cene so samo na papirju. En funt kruha bi mogel stati en rubelj, pa plača vsak rad 7 rubljev zanj. Za maslo se nudi stalna cena. Včasih hoče vlada poseči vmes in kaznovati vojakke. Potem je pa še slabše in sicer v tem oziru, ker ne ve, kako bi prehrano izboljšala. Sladkor je po 11 rubljev 1 funt, krompir po 2 rublja, pecivo, slaro in skoraj neužitno po 12 rubljev, za eno jabolko

se mora plačati po dva do 7 rubljev. S tem pa še ni rečeno, da more kupec za tako drag denar blago sploh dobiti, za srečnega se mora šteti, če se mu posreči, blago dobiti. Po hotelih in gostilnih ni prav nič boljše. Za škodelico čaja se zahteva 1 rubelj, škodelica kave stane 1'50, čokolada 2'50. Kruh se po gostilnih ne dobi, ravno tako je tudi s krompirjem. Porcija kruha 1/3 funta mora zadostovati za en dan. Obed stane 10 do 15 rubljev, vsati pa se mora še lačen od mize. Najnižja cena za prenočišče je 15 rubljev na dan.

Za osebno varnost je presneto slabo preskrbljeno, ker se zanjo v obče nihče ne briga. Če se poda človek na ulico, ne sme imeti denarja seboj, ravno tako se ne sme nihče drzniti, da bi oblekel kaj boljše obleko. Doma pa se mora denar in dragocenosti dobro skriti, nikakor pa ne v blagajnico ali kovčeg, marveč tja, kamor ne pride nobenemu na misel, da bi ga šel iskat. Navadno se ropa in pleni tako le: Tolpa razbojnikov in roparjev se pripelje kar z avtomobilom, v imenu postave, da izvrši hišno preiskavo. Ukrajejo vse, kar se ukrasti da. V pričlo desorganizacije in nepopisne zmešnjave je vsak poiskuz vmešavanja se proti temu nemogoče. Radi takega razbojniškega nastopanja je mnogo ljudi linčanih. Videlo se je na lastne oči, kako so potopili v Nevi žensko, ki je prodajala 1 funt kruha po 7 rubljev. Navzoči so celo ugovarjali, zakaj je niso slekli do nagega saj je škoda obleke. Dva ministra sta šla zvečer na ministrsko posvetovanje v Smolnem. Druhal ustavlja ju je na česti in ju slekla tako, da sta prišla na posvetovanje v golih srajcrah. Nič jima ni pomagalo, če ravno sta poudarjala, da sta najvišja vladna organa.

O prevoznji je pripovedal Rus: Ulic nihče ne pomete, nesnaga in blato leži okrog. Snega nikdo ne spravlja s poti. Neka posebnost so tramvaji, ki so zami-raj nabit polni. Ljudje visijo in stojijo povsod na vsakem prostorčku. Posebno pozornost podaja voz prihajajoč iz daljave. Prostora je v njem za 40 oseb, pripelja pa se jih do 150. Vojaki se vozijo brezplačno in zato se petersburški vojak, ki ne vejo od dolgega časa kaj početi po cele dneve vozijo v tramvaju. Če bi vlada razveljavila brezplačno vožnjo, bi bilo takoj boljše; ali vladi ne pride na misel, ker noče kratiiti vojakom te edine „svobode.“

O splošni situaciji se da le malo povedati. Boljševiki so močni in se lahko še dolgo držijo. A tudi opozicija je močna, pa boljševikom ne more nadvladati. In to zato, ker se je baš, da nastane silna reakcija, ako bi padli boljševiki. Tudi socialistične stranke dobro vedo, da bi prišla krutovlada, če bi reakcija zmagala. To ovira opozicijo in zadržuje njeno delavnost.

Za življenje v Petersburgu je značilno, da je nastalo v mestu vse mirno, ko so začeli Nemci z ofenzivo. Ko se je raznesel glas, da se bo spet razglasila mobilizacija, je zavladala splošna ogromna panika.

Naposled je pripovedal neki Rus, da je bil navzoč na sovetju, na katerem je Trockij poročal o prekinjenju mirovnihih pogajanj z Nemčijo in Avstrijo. Čisto mirno je govoril in pojasnjeval, da se Nemcem in Avstrijcem ne sme na vse priznati, če so še bolj žalostne razmere na Ruskem. Koncem govora se je trdilist odgovornost za bodočnost Rusije v roke nemškega proletarijata. Kako turobna misel, da so voditelju revolucije dokazali, da ne čutijo strašne tragedije svoje dežele!

Zveza Avstro-Ogrske z Nemčijo še bolj ojačena.

Obisk našega cesarja v nemškem glavnem stanu.

K.-B. Dunaj, 13. maja. Cesar je obiskal 12. t. m. v glavnem stanu nemškega cesarja. Našega cesarja so spremljevali poleg njegovega spremstva zunanji minister grof Burian, šef generalštaba baron v. Arz in ces. in kr. veleposlanik v Berlinu princ Hohenlohe. Obiska so se udeležili od nemške strani državni kancler maršal v. Hindenburg in general v. Ludendorff, državni tajnik v. Kühlmann, ter cesarski nemški poslanik na Dunaju, grof v. Wedel. Visoka zaveznika in njuni svetovalci so se razgovarjali pristržno in temeljito o vseh temeljnih političnih, gospodarskih in vojaških vprašanjih, tičočih se sedanjega in bodočega razmerja obeh monarhij. Dosegel se je popoln sporazum v vseh navedenih vprašanjih in v sklepu, da se še izpopolni in poglobi obstoječe zvezno razmerje. Vodilne smeri nameravanih pogodbenih dogovorov so še načelno določene. V razgovorih se je pokazalo na razveseljiv način, kako visoko se ceni na obeh straneh zdaj tudi v obrambni vojni tako slavno preizkušena dolgoletna tesna zveza med Avstro-Ogrsko in Nemčijo.

* * *

K.-B. Berlin, 13. maja. Uradno poročilo o posetu cesarja Karla v glavnem stanju izvaja, da uspeh ni le za sedanji vojni položaj važen, marveč da je največje važnosti za trajno zgodovinsko razmerje obeh osrednjih velesil. Francoski vladi bo zdaj popolnoma gotovo jasno, da so se izjalovili in da so rešeni njeni poskusi kaliti osebno razmerje obeh vladarjev in vsejati kal nezaupanja v zvezno razmerje. Gre za to, da se za čas miru ustvari v zvezi taka jamstva, ki jo bodo zavarovala proti mogočim bodočim viharjem. Sestanek v glavnem stanu je pritisnil pečat pod vrsto izjav, s katerimi sta pokazala oba vladarja, da sta trdno zvezana s svojimi narodi v vojski in miru.

Dunaj, 13. maja. „Wiener Allg. Ztg.“ piše: Vojska, ki divja že štiri leta, je dokazala, da ni bila Rusija edina takorekoč latentna sovražnica obeh zveznih držav, naravna posledica tega spoznanja mora biti tesnejši stik obeh osrednjih velesil v obrambo tudi proti vsakemu napadu s kake druge strani. Izrecno se mora naglašati, da ne zasleduje obnovljeno in izboljšano zavezniško razmerje nobenih agresivnih smotrov in da se zasleduje le obrambne namene. Oba dela sta dosegla popolno edinost v temeljnih smereh obnovitve zvezne pogodbe; sedanji sestanek vladarjev tvori takorekoč končno točko pogajanj, ki so se vlekle že dolgo časa. Pribiti se pa mora še nekaj. Nova zveza ni v nobenem protislovju z idejo zveze narodov. Sporazumu se mora že naprej vzeti možnost, da bi tolmačil v takem smislu uspeh razgovorov v nemškem glavnem stanu. Obnovljena zveza nudi marveč nasprotno večje jamstvo za mir v slučaju, če bi obstajala pri naših sovražnikih še po vojski tendenca za nove napade. Če se pa ustanovi zveza narodov, odpade sploh vsaka potreba, da se ukrenejo obsežni obrambni ukrepi. Cesarski sestanek v velikem nemškem glavnem stanu je pokazal vsekakor velevažen in razveseljiv dogodek: določila, izpopolnila in okrepila se je tako preskušena zveza za bodočnost.

Izgube Italijanov.

K.-B. Dunaj, 13. maja. Kakor javljajo dunajski listi, izgubila je po previdni cennitvi merodajnih mest Italija v svojih 11 Sočinih bitkah skupno 634.000 mož. K temu pride še 1.200.000 ranjenih, ki so se pa zamogli zopet na fronto podati. V času naše jesenske ofenzive v letu 1917 imeli so Italijani 800 oficirjev in 36.000 mož na mrtvih, 3200 oficirjev, 120.000 mož ranjenih, 10.000 oficirjev in 285.000 vjetih. Skupna izguba sovražnika znaša torej od začetka vojne 2.250.000 mož.

Ruski berlinski veleposlanik Joffe o položaju.

Ruski veleposlanik vlade sovjetov Joffe v Berlinu je izjavil nekemu časnikarju med drugim: Izključeno je, da se Rusija zopet izpremeni v monarhijo. Sedanje ruske vlade ne more nihče strmoglaviti. Kar tiče spora med Ljeninom in Trockijem je rekel, da uraduje Trockij zopet v Moskvi. Ljenin je vodil večino v stranki, ki je bila za to, da se sprejme ultimatum Nemčije, Trockij je vodil manjšino, ki je bila proti podpisu mirovne pogodbe, a manjšina je odnehala večini. Trockij in Ljenin sta zopet izvrstna osebna prijatelja. Ljenin je popolnoma zdrav; svoj čas je bolehal na influenci, ki jo je pa že zdavnaj prebolel. Z narodi v Avstro-Ogrski in v Nemčiji bomo kupčevali. Inozemci in domačini bodo v Rusiji enakopravni. Razmere z Nemčijo so popolnoma korektne. Joffe je še povedal, da ni odvetnik po poklicu. Nekaj semestrov se je učil prava; absolviral je pa nato medicino. V Sibiriji je zdravil v izgnanstvu kot zdravnik, a pred vsem je bil pisatelj. Na Dunaju je živel skupno s svojim prijateljem Trockim precej časa; izdajala sta „Prazdo“.

Vojna na morju.

25.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 9. maja. Uradno. Pod poveljstvom kapitanlajntanta von Glasenapp stoječi podmorski čoln je v močno zastraženem Irskem morju in dovoznih cestah istega z najboljšim uspehom deloval. Skozi preudarno in energično vodstvo in srčno požrtvovalnostjo čolna posrečilo se je kapitanu, sedem parnikov in tri jadernice z skupno čez 25.000 brutto-register-ton potopiti.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Nov zatvorni napad proti Ostendi.

K.-B. Berlin, 10. maja. Uradno. Angleske pomorske sile napravile so dne 10. maja ob 3. uri zjutraj po ljutom obstreljevanju ponovno zatvorni napad proti Ostendi. Več sovražnih ladij, ki so hotele pod varstvom umetne megle v pristan vrniti, bilo je skozi izbornu peljan ogenj naših obalskih baterij zavrnjenih. Neka stara križarka, ki je bila popolnoma sestreljena in se je nahajala izven pristana, se je potopila. Vhod je popolnoma neoviran. Na krovu razbite ladje našlo se je le še mrtve. Dva preživeča skočila sta čez krov in sta vjeta. Po doseďanjih poizvedbah se je najmanj dva motorčolna sestrelilo. Neki monitor bil je težko poškodovan. Zatvorni poskus se je torej popolnoma izjalovil. Zopet je nasprotnik ljudska bitja in vozila zastoj žrtvoval.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Nadaljnih 25.000 ton potopljenih.

K.-B. Berlin 11. maja. Uradno. Novi uspehi podmorskih čolnov v Srednjem morju: šest parnikov in dve jadernici čez skupno 25.000 brutto-register-ton. Med potopljenimi ladjami nahajal se je portugalski oboroženi parnik „Aveiro“ (2200 ton (kakor angleški prevoznik parnik „Nebelbeck Hall“ (5634 brutto-register-ton), ki je bil navidezno naložen z municijo in se je neposredno po zadetku s torpedom z ogromno eksplozijo potopil.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Uspehi podmorskega čolna.

K.-B. Berlin, 13. maja. Eden naših v Flandriji nastanjenih podmorskih čolnov pod poveljstvom pomorskega oberlajntanta Lohs potopil je v stournem podjetju v vzhodnem delu Kanala pri najostrejšem sovražnem protiodporu zopet sedem oboroženih parnikov z skupno 22.500 brutto-register-ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

18.000 brutto-register ton.

K.-B. Berlin, 13. maja. W.-B. Eden naših podmorskih čolnov iz Flandrije, poveljnik oberlajntant marine Schmitz, je v vzhodnem delu Kanala 15.000 ton ladjinega prostora potopil. V skupnem se je po novo došlih poročilih naših podmorskih čolnov 18.000 brutto-register-ton potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Krapina-Toplice zdravi giht
(Hrvatsko) revma
Pojasnila išias
in prospekt gratis.
Dobra oskrba zasigurjena! 158

Mirovna pogodba z Rumunijo.

Nemčija, Avstro-Ogrska, Bolgarija in Turčija z ene strani in Rumunija z druge strani so sklenile, ker žele, da se konča med njimi vojno stanje in zopet obnove prijateljske razmere med njih narodi na političnem, pravnem in na gospodarskem torišču, naj se sprejme v Buhtej dne 5. marca 1918 podpisani preliminarni mir v končno veljavni mir. Pooblaščenici navedenih vlad so se zbrali zato v Bukareštu, da nadaljujejo mirovna pogajanja. Potem, ko so predložili svoja pooblastila in se je doglalo, da so dobra in taka, kakršna morajo biti, so se pogodili o sledečih določilih:

1. poglavje. Obnovitev miru in prijateljstva.

Člen I. Nemčija, Avstrija-Ogrska, Bolgarija in Turčija na eni strani in Rumunija na drugi strani izjavljajo, da je končano med njimi vojno stanje. Pogodbeniki so odločeni, da bodo živeli v bodoče v miru in v prijateljstvu.

Člen II. Diplomatične in konzularne zveze med pogodbeniki se obnove precej potem, ko se ratificira mirovna pogodba. Nadaljnimi pogodbam se prepušča urediti pripustitev obojestranskih konzulov.

3. poglavje. Odstop ozemelj.

Člen X. O Dobrudži, ki jo odstopi Rumunija glasom šte. 1 mirovnega načrta, se določa:

a) Rumunija odstopi bolgarsko ozemlje, ki ji je bilo pripadlo po bukareški mirovni pogodbi iz leta 1913., zopet Bolgariji; obenem se popravi meja na korist Bolgariji. Sledi natančna označba mejne črte. Iz zastopnikov zavezniških držav sestavljena komisija naj takoj, ko se podpiše mirovna pogodba, na licu mesta ugotovi in zaznamuje novo mejno črto v Dobrudži. Donavska meja med Bolgariji odstopljenim ozemljem in Rumunijo gre po strženu reke. Podrobnejše določbe o rečišču naj se med obema državama dogovore takoj, ko bo podpisana mirovna pogodba. Mejniki se postavijo jeseni 1918, ko bo voda nizka.

b) Rumunija odstopi zavezniškim državam tisti del Dobrudže, ki leži severno od pod a) opisane nove mejne črte, do Donave, in sicer med razcepom reke in Črnim morjem do rokava Sv. Jurja. Donavska meja med zavezniškim državam odstopljenim ozemljem in Rumunijo tvori stržen reke. Zaradi določitve rečišča naj se izvrše podrobnejši dogovori med prizadetimi vlastimi takoj, ko bo podpisana mirovna pogodba. Mejniki se postavijo jeseni 1918 ob nizki vodni višini. Zavezniške države bodo skrbele za to, da dobi Rumunija zavarovano trgovsko pot v Črno morje preko Črne vode v Konstanco.

Člen XI. Rumunija je zadovoljna, da njena meja na korist Avstro-Ogrski popravi. Sledi na zemljevidu označena natančna določitev meje.

Člen XII. Državno premoženje v odstopljenih rumunskih ozemljih preide brez od-

škodnin in bremen, vendar pod varovanjem dotičnih zasebnih pravic, na države, ki dobe ta ozemlja. Iz prejšnje pripadnosti ozemelj k Rumuniji naj ne nastanejo ne za njo samo ne za države, ki pridobe ozemlja, kakoršne-koli obveznosti. V ostalem se bodo tiste države, ki jim odstopljena ozemlja pripadejo, pogodile z Rumunijo o naslednjih točkah:

1. O državnih pripadnosti dosedanjih rumunskih prebivalcev teh ozemelj, pri čemur se jim mora na vsak način dovoliti opcijska in odhodna pravica.

2. O rešitvi premoženjskih vprašanj tistih občinskih okrajev, ki jih nova meja pretrga.

3. O rešitvi vprašanj glede arhivov, spisov sodnih in upravnih oblasti, sodobnih in upravnih založišč ter registrov o stanju prebivalstva.

4. O obravnavanju novih meja.

5. O učinku izprememb v ozemljih na škofijska okrožja.

6. O učinku izprememb v ozemljih na državne pogodbe.

4. poglavje. Vojne odškodnine.

Člen XIII. Pogodbeniki se medsebojno odpovedujejo povračilu svojih vojnih stroškov, to je državnih izdatkov za vojevanje. Ureditve vojnih škod se pridržijo posebnim dogovorom.

6. poglavje. Ureditve podonavske paroplovbe.

Člen XXIV. Rumunija bo z Nemčijo, Avstro-Ogrsko, Bolgarijo in Turčijo sklenila novo podonavsko paroplovno pogodbo tako, da bodo določila pod b) veljala za vse udeležnike enako.

a) Za strugo od Braile navzdol v številni to pristanišče bo evropska donavska komisija v svojih dosedanjih pooblastilih, predpravicah in obvezah pod imenom „Donavska izlivna komisija“ ostala kot trajna naprava s sledečimi navodili:

1. Komisija bo odslej obstajala le iz zastopnikov držav, ki leže ob Donavi ali ob evropskem obrežju Črnega morja.

2. Pristojnost komisije se razteza od Braile navzdol na vse rokave in izlive Donave in pred njimi ležeče dele Črnega morja.

b) Rumunija dovoli ladjam drugih pogodb sklepajočih delov prost promet na rumunskem delu Donave v številni pristojna pristanišča. Rumunija ne bo od ladij in splavov pogodb sklepajočih držav in od drugih tovorov zahtevala nobene pristojbine; tudi ne bo Rumunija v bodoče na veletoku pobirala nobenih drugih pristojbin, razen tistih, ki bodo dovoljene v novi donavski paroplovni pogodbi.

c) Rumunska oddaja pol odstotka na vrednost blaga, ki se uvaža ali izvaja iz rumunskih pristanišč, bo po uveljavljenju nove donavske paroplovne pogodbe in kakor hitro bo Rumunija za porabo javnih zavodov, ki služijo za razvoj paroplovne promet blaga, uvedla pristojbine na podlagi nove donavske paroplovne pogodbe, najkasneje pa 5 let po ratifikaciji sedanje mirovne pogodbe razveljavljena.

d) Katarakti in vodovje Železnih vrat vsega porečja od Moldave do Turn Severina v vsej njegovi rečni širini od enega brega do drugega ter z vplivom vseh med njima ležečih rečnih rokov in otokov. Z ozirom na to se bodo obveznosti glede na vzdrževanje plovnosti kataraktov in vodovja Železnih vrat, ki so bile od Avstrije-Ogrske prevzete in prenesene, kakor tudi iz tega za Ogrsko nastale posebne pravice uveljavile za donavsko strugo, natančneje označeno v odstavku I. Obrežne države tega dela reke bodo Ogrski omogočile vse olajšave, ki jih bo zahtevala v interesu naprav, ki jih bo tam kaj izvedla.

Člen XXV. Rumunija bo do sestave donavske izlivne komisije pravilno upravljala in obvarovala pred škodo vse v njeni posesti še nahajajoče lastnine evropske donavske komisije.

Člen XXVI. Nemčija, Avstrija, Ogrska, Bolgarija, Turčija in Rumunija imajo pravico,

vzdrževati na Donavi bojne ladje. Vsaka od vlasti, zastopanih v donavski izlivni komisiji, ima pravico, imeti dve lahki bojni ladji kot štacijski ladji v izlivih Donave. Te smejo brez posebnega pooblastila pluti do Braile.

7. poglavje. Enakopravnost varskih izpovedanj v Rumuniji.

Člen XXVII. V Rumuniji se rimsko-katoliškemu, grško-katoliškemu, bolgarsko-pravoslavnemu, protestantskemu, izlamskemu in židovskemu kultu priznava ista svoboda kot tudi postavno in oblastveno varstvo kakor rumunsko pravoslavnemu kultu.

Člen XXVIII. Razlika verskega izpovedanja ne sme imeti v Rumuniji nobenega vpliva na pravno stališče prebivalcev, zlasti ne na njihove politične in državljanske pravice.

Mirovna pogodba postane pravomočna, ko bo ratificirana, v kolikor ni kaj drugega določenega.

Načrt novega vojaškega preskrbovalnega zakona.

Zakoni, ki urejajo preskrbo vojaških oseb in njih svojcev, so stari že 30 do 40 let. Vojaška uprava je sedaj izredila nov načrt, ki bo predložen parlamentu.

Pri preskrbi moštva (brez aktivnih podčastnikov) je izraženo, da se pokojnina, odmeri po nezmožnosti dela in sicer v štirih stopnjah (20 do 50 odstotkov, 51 do 75 odstotkov, 76 do 100 odstotkov, popolna nesposobnost za kak civilni poklic). Pokojnina za vsako teh štirih stopinj znaša pri prostakih ali poddesetnikih 120, 180, 240 in 360 K; pri desetnikih in četovodjih 132, 198, 264 in 396 K; pri narednikih 144, 216, 288 in 432 K; Dosedanja pokojnina je znašala od letno od 72 do 168 K. Pokojnina se pozneje na podlagi novih preiskav lahko zviša ali zniža. Pri vojaški invalidni preskrbi si sedaj tudi moštvo lahko prosto izbere svoje bivališče, kar je bilo doslej mogoče le pri častnikih. Tozadevna invalidna pokojnina znaša pri prostaku 600 K, pri naredniku 804 K letno. Poleg tega dobi moštvo po novem načrtu tudi višje doklade, za rane in sicer, če je popolnoma invalid, letno 1200 K, če je oslepel na obeh očesih 960 K, če je zgubil posluš in govor 400 K, če je zgubil celo roko ali nogo, za vsak zgubljeni ud po 400 K, če je oslepel na eno oko 300 K, če je zgubil del roke ali noge 300 K, za druge manjše rane 120 K. Svota vseh doklad za rane ne sme presežati 1200 K na leto.

Pokojnina za vdove, po možeh, ki so padli ali vsled vojnega službovanja umrli, je določena na 225 K letno; če pa smrt ni v nobeni zvezi z vojnimi službovanjem, znaša pokojnina za vdove 150 K. Vdove, ki so dela nezmožne, ali ki se morajo z otroki ukvarjati, dobijo na leto 210 K doklade. Vzgojevalni prispevki za otroke brez očeta znašajo 135 K letno, če je oče padel ali umrl vsled vojnega službovanja, v drugih slučajih 90 K. Sirote brez očeta in matere dobijo, če je ena ali dve, dvojni, če jih je pa več, pa poldrugi znesek, ki je določen za sirote brez očeta. Ti vzgojevalni prispevki se bodo izplačali do 17. leta starosti. Nezakonski otroci imajo enake pravice; tudi starišem, sestram in bratom brez starišev, prastarišem padlih itd. se lahko dovolijo manjše rente.

Pri rezervnih častnikih se bo pokojnina določila po enakih štirih stopnjah nezmožnosti dela kot pri moštvu; poleg tega se bodo izplačevale stanovanjske doklade, preostalih pa preskrbovalni prispevki. Enako se bodo uredili tudi preskrbovalni prispevki za aktivne podčastnike.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Avdijenca pri cesarju.

Iz Dunaja je došlo poročilo, da

bode naš presvitli cesar veliko deputacijo spodnještajerskih županov in zastopnikov sprejel v soboto dne 25. maja 1918. Vse podrobnosti sporočamo udeležencem pismeno.

Slovensko časopisje se je od začetka, ko se je sprožila misel o avdijenci spodnještajerskih zastopnikov k cesarju kar besnelo in divjalo. Izvedelo je celo zadevo brž ko ne na ta način, da je kak „Jugoslovan“ slučajno kakšno naših pisem ukradel. Mi seveda na to besneje nismo odgovarjali, kajti avdijenca je prerena stvar in presvitli cesar je previsoko stoječa oseba, da bi se ga smelo v blato vsakdanje politike vleči. Minuli so tedni in meseci in o avdijenci ni bilo ničesar slišati. V uredništvih „Gospodarja“ in „Straža“ so si razbijali prazne glavice. Kaj vedo tudi ti revčeki na duhu, kakšne so priprave za tako veliko avdijenco in kako dolgo se mora čakati, da se doseže Najvišje dovoljenje. Prvaški listi so se pričeli vsled tega norčevati, so tja v en dan lagali, da avdijenca ni dovoljena i. t. d. Mi smo jih pustili, kajti vedeli smo, da se zadnji najbolj smeji. Zdaj je avdijenca dovoljena in včerajšnja „Straža“ skače ter se togoti, kakor stekli psiček ali pa pijani bajaco v kakem vaškem cirkusu. „Straža“ — in za njo bode seveda „Fihpos“ pricapljal — se zaletavlja v prvi vrsti v gospoda župana Orniga ter v že čez šest tednov težko bolanega urednika Linharta. Njene psovke niso vredne odgovora. Zato jo lepo tolažimo in njenemu uredniku priporočamo, da naj si napravi mrzle ohladke na glavi, kar mu pa vode ostane, naj jo popije. Čudež se je pri tej stvari tudi zgodil. Mari-borska, za jugoslovanke liste angeljsko potrepeljiva cenzura je nadaljno čekarjijo „Straže“ zaplenila. Če to ni čudež, pa tudi ne vemo, kaj je čudež.

Počasi vozite. V zadnji „Straži“ je poskusil ta zdvijan listič neki novi manever, da bi nam že na najvišjem kraju dovoljeno avdijenco pokvaril. Prišel je groziti in žugati tistim občinskim predstojnikom na deželi, ki se hočejo naše avdijence vdeležiti, da jih bode imenoma označila kot izdajalce naroda. In zopet se je zgodil čudež. Teža stavka pa mariborska angeljska potrepeljiva cenzura ni zaplenila. **Torej je tisti, ki gre k presvitlemu cesarju samemu, izdajalec naroda.** To je tako vnebovpijoča nesramnost, da jo je treba za bodoče pribiti. Vstrašil se groženj seveda ne bode nikdo, kajti tako daleč še nismo, da bi človek ne smel svojega avstrijskega prepričanja in svojo ljubezni do cesarja izražati. Na vsak način opozarjamo oblast na to najnovejšo podlost veleizdajalske struje. Naši pristaši pa nam naj takoj vsak slučaj takega žuganja naznanijo. Pomagali si bomo na višjih mestih.

Vinoreja v Halozah ogrožena! Ces. kr. namestništvo v Gradcu izdalo je naredbo, naj se v okraju le onim posestnikom živino pusti, kateri so lastniki njiv in polja in sicer za vsake 3 ha 1 glavo živine. Travniki, vinogradi, sadonosniki, gozdi in pašniki pri tem ne pridejo v poštev. Vinska pokrajina Haloz je hribovita, na kateri raste tudi izvrstna kapljica in prebivalstvo te pokrajine živi tako-rekoč le od vinoreje. Za poljedelstvo pokrajina ni pripravna in se pridelava, kjer je le kolikaj primerno, čeravno v malem obsegu, tudi nekaj žita in krompirja. Pred približno 15. leti se je napravilo deloma s pomočjo državnih in tudi deželnih sredstev, povsod nov nasad. Živinsko stanje v Halozah se je že itak hudo reduciralo. Vzrok temu so vedne rekvizicije in lanska suša, vsled katere se je moralo še ostali že itak majhen obstoj še bolj znižati, ker je v obče primanjkovalo mrve. Lansko leto, kakor tudi letos se je zamoglo torej vinograde le malo in nezadostno gnojiti, pa tolažilo se je s tem, da se bode v prihodnjem letu gnojenje deloma zboljšalo. A sedaj pa je izšla naredba vlade, vsled katere se naj vso živino rekvirira; haloška trta

je pod takimi okoliščinami torej gorostasnemu uničenju in koncu podvržena in v vinogre zgrubi vlada in dežela tudi brezobrestna posojila, ki so še vknjižena tu in tam na posestvih, ker jih je v Halozah le malo, ki bi imeli 3 ha njiv. Če pa na primer poseduje kdo v resnici 6 ha njiv, tako mu naj ostaneta samo 2 živini? Kako hoče on delati brez živine? Kdo bo dovažal vodo iz daljave za skropljenje? Kdo bo pa tudi vozil vse drugo, če bo primanjkovalo živine popolnoma? Kam se torej misli pri izdajanju takšnih naredb? Zakaj se ne poda sličnih naredb pred izdajo kakemu strokovnjaku v pretresovanje? Zakaj se razburja že itak zavrelo kri prebivalstva še bolj s takimi naredbami? Tukaj je torej zopet jasen dokaz avstrijske „vzorne“ gospodarske organizacije, ki nakopičuje eno napako za drugo in deluje na splošno kvar gospodarstva. Le tako naprej! Po rakovi poti že itak korakamo. — Zahteva se torej od c. kr. namestništva v Gradcu odločno, naj ta razglas takoj razveljavi, oziroma predružači, da se na vsak oral vinograda pusti najmanj eno živino. Ako se temu ne odgovori, je haloški vinorejec svojemu poginu obsojen.

Iz Št. Janža na dravskem polju se nam piše: „Dragi mi „Štajerc“! Prosim te, da „Straža“ zopet malo pokrtačiš, da naj ona gospoda Orniga kot okrajnega načelnika pri miru pusti. Kakor sem že zadnjič enkrat pisal, imajo mariborski lažniki z gospodom Ornigom veliko za opraviti. Namesto, da bi mu izražali hvalo, ga pa raje obrekujejo. On je mož, kakoršnega se mora iskati, ne pa obrekovati in pobijati; vi ušivci, pa raje svoje uši pobijajte, vi zagriženci in molčite. Gospodu Ornigu pa vsa čast in hvala ter blagor možu, ki je za celi naš okraj že toliko dobrega storil. Kdor si zaupa gospoda Orniga obrekovati, zaničevati in napadati, ta spada v isto, z visokim plotom obdano hišo, v Feldhof. Če bi bili vsi možje, nemški in slovenski, takoršni, kakor je gospod Ornig, potem bi pač bilo lušno na svetu in življali bi rajsko zadovoljnost in mir... Pisal sem o Jugoslaviji, kako je taisti človek neumen, ki se zanjo poteguje ali podpisuje. Saj smo imeli Nemci in Slovenci vsi enake pravice. Po uradih se je občevalo z Nemcem nemški, z Slovincem zopet slovenski in ni se delalo nobene razlike; saj smo imeli vsi enake pravice, kaj hočemo še več. „Straža“ tudi piše, da jaz hvalim gospoda Orniga. Da, moja dolžnost je sicer hvaliti ga za vse njegove zasluge, kajti on še nikomur ni škodoval, ampak je le nam vsem koristil. — Kar pa se pravi o meni, da sem nemškutar, izražam, da sem in ostanem nemškutar, dokler mi srce bije. Jaz ne poznam Jugoslavije in je tudi nikdar nočem poznati; moje ime je nemško in jaz sem pa nemčur. Jugoslavija pa naj samo od tistih podpisov nabira, ne pa, da ima tudi take zraven, ki na svojem umu niso zdravi. Vso ljudstvo bi moglo biti tako, kakor je dopisun od Št. Janža, potem bi bila Avstrija srečna. „Straža“ pravi, da same neumščine pišem, — naj se raje sama za nos prime in malo pretresuje, kakšne gorostasne norosti ona piše. Ako bi „Gospodar“ in „Straža“ imela vsaj za eno kavino žličko pameti v svoji glavi, bi odobrila mojo pisavo v „Štajercu“; jaz mislim, da tudi moram skrbeti za državo in istotako moja žena ter odajati svoje pridelke državi, ne pa za sladkor in židane robce. Sedaj je še vojna, mi moramo biti pokorni vojaški oblasti, in talisti, ki v tem času ni pokoren državi, je nesramni in podli veleizdajalec domovine. Ne veste, česar vas še čaka, ako državi pokorščino odklonite, ki je sedaj v tem času prva in poglavitna stvar. Mi nemčurji smo še zmiraj bolj pokorni postavi in državi, kakor pa Jugoslavlani. Imamo lepe vzglede, koliko je nemčurjskih in koliko jugoslovanskih fantov doma v zaledju. In to je velika žalost; ako bo šlo tako naprej, potem smo vsi izgubljeni. Prihodnjič več.

Železniška nesreča. V torek, 14. t. m. je na postaji v Ptuj u zjutrajni brzovlak trčil v neki na progi nahajajoči se vlak. Kot žrtev nesreče sta dva mrtva in en ranjenec. Mate-

rijelna škoda je znatna, ker je več vagonov razdrobljenih. Vzrok nesreče še ni dognan.

Poneverjenje in golufija. Poštarica Ana Veit prišla je v letu 1909 v Leoben, kjer se ji je poverilo vodstvo poštnega urada Leoben II. Njena sestra je bila v uradu kot pomočnica. Skozi bolezen v družini in skozi podporo revnih sorodnikov zabredla je Veit v zadrego in ji je prišlo začetkom 1910 na misel, da si lahko olajša iz denarnih sredstev izboljšek svojega stanja. Dne 28. junija 1917 prišel je iz Gradca poštni nadkomisar na revizijo, pri kateri je odkril primanjkljaj. Računi so podali, da je Ana Veit skupnih 15.791 kron poneverila. Sodnija obsodila je Ano Veit na 15 mesecev težkega zapora.

Tatvine na koroškem kolovoru. Dosedanje poizvedbe donajajo vedno več dokazov. Tako se je pri nekem ključavničarju južne železnice še našlo: en kovček z obleko v teži 75 kg, en domači mlin, en boben, karbid, sladkor in drugo. Našlo se je tudi prazne vreče, ki prihajajo od tatvine. Ena vreča še nosi natis Brzovozno Gradec-Villach. Kakor poizvedbe kažejo, se je na sledu, neki zelo razširjeni tatinski tolpi.

Koroške vesti.

Vojaška baraka pogorela. Vsled nepaznosti je nastal dne 4. t. m. v vojaški baraki na „vresu“ pri Celovcu velik požar. Baraka je popolnoma pogorela, poleg nje oddelek skladišča za obleka z obleko, perilom, obuvalom in tudi denarjem moštva. Škoda je zelo velika.

Iz ljubezni kradel. Dne 20. marca je bilo celovškemu igralcu W. Renju iz stanovanja ukradenih mnogo dragocenih okraskov in denarja 1130 kron. Zdjaj so zasačili storilca v osebi trgovskega pomočnika Oto Jarica, ki je svoj zločin priznal, češ, da je kradel zato, da neki oboževani pevki daruje za potovanje na Nemško 1000 kron.

Razno.

Pravno-politična dodatna pogodba bukareškega miru vsebuje med drugim naslednje določbe: Rumunija se odpoveduje vsakemu povračilu za škode, ki so nastale vsled nemških vojni odredb, rekvizicij in kontribucij. Pač pa povrne Rumunija Nemčiji zneske, ki jih je le-ta izplačala za škode. — Rumunija bo tekom šestih mesecev po ratifikaciji mirovne pogodbe iz lastnih sredstev pokupila bankovce ki jih je po ukazu nemške okupacijske uprave izdala Banca Generale Romana in jih bo odtegnila iz prometa. Do navedene dobe pa mora tem bankovcem priznati postavno plačilno veljavo. — Rumunija mora vsem Nemcem — izvzemši pripadnike nemške armade — povrniti vso škodo, ki so jo vsled vojaških odredb katerekoli države utrpeli na rumunjskih tleh; to velja posebno tudi za delničarje raznih podjetij na Rumunskem. — Rumunija bo tudi nevtralcem plačala odškodnino za škode, ki so jim baje nastale na njenem ozemlju vsled nemških vojaških odredb. — Nemške cerkvene občine in šole morajo dobiti oziroma ohraniti vso postavno veljavo in pravice; svojo upravo, nastavljanje duhovnikov, šolskih voditeljev in učnih moči — brez ozira na njih državno pripadnost — dalje učni jezik, učne načrte in vse druge naprave urejajo popolnoma samostojno in po svojem lastnem prevdaru. — Vse pravice in ugodnosti, ki jih v kateremkoli oziru dovoli Rumunija kaki tretji vlasti, dobi brez vsega drugega tudi Nemčija in njeni pripadniki. — Nemškim cerkvenim občinam in šolam vrne Rumunija njihovo premoženje, v kolikor je to še izvršljivo, za drugo plača odškodnino. — V nemški državni banki nahajajoča se vplačila in zaloge rumunske narodne banke ostanejo ondi kot jamščina za odškodnino nemškim državljanom 5 let, ako bi pa Rumunija z enim otrokom zaostala, deset let ter se more pritegniti tudi v plačilo zapadlih obresti in izzrebanih zadolžnic.

Nemški profesor Quidde o mirovni poga-

je v razgovoru z urednikom lista „Berner Stimmen der Vernunft“ izjavil med drugim: „Priti bi moralo do sporazumnega miru, katerega naši nasprotniki lansko jesen niso hoteli in katerega smatrajo mnogi, ki so gailani v Nemčiji zahtevali, sedaj za nemogočega. Državnozborska resolucija z dne 19. julija bo zopet prišla do časti, in čas pacifistov, ki sedaj preživljajo težke čase, se bo zopet povrnil. Koliko krvi naj pa do takrat še preteče — čisto brez koristi preteče? Kakor hitro potek vojaških operacij je količjak dovolji, naj bi pričeli s pogajanjem. Ta niso tako brezupna, kakor se v vrvenju divjih bojov zdi. Ob stiku z Angleži in Amerikanci nisem opazil ničesar o uničevalni volji merodajnih političnih krogov, nasprotno, dobil sem vtis, da so štiriletna vojska in posebno izkušnje zadnjega leta okrepile čustvo odgovornosti. Če se bo med divjanjem bitk nudila možnost za pogajanja na podlagi mirovne resolucije državnega zbora in na podlagi odgovora papežu, naj se nikar zopet nezaupno obotavljajo, marveč naj se prično pogajati.

Nov načelnik cesarjeve vojaške pisarne. Cesar je imenoval generalnega pobočnika generalnega majorja barona Zeidlerja-Daublebskega pl. Sterneck za načelnika svoje vojaške pisarne.

Petletni bojkot Nemčiji. „Neue Zürcher Nachrichten“ poročajo iz Londona: Predsednik strokovnega društva angleških mornarjev in ladijskih kurjačev je izjavil, da bodo bojkotirali angleški mornarji Nemčijo pet let.

Kdaj se bo končala vojska? Iz Amsterdama: Angleški častniki sodijo, da se bo končala vojska šele leta 1919, ker prej ne morejo nastopiti kolonialne čete in Američani z vso svojo močjo na evropskem bojišču.

Nemški podkancler o dogodkih v Ukrajini. V glavnem odseku nemškega zbora je dne 4. maja podal podkancler pl. Payer v imenu državnega kanclerja pojasnila o položaju v Ukrajini. Pred vsem je naglasil, da je bil vojaški pohod v Ukrajino potreben zato, da se je zagotovila izvršitev tistega dela pogodbe, ki govori o dobavi žita. Kar se tiče dogodkov samih, stoje v ospredju tri stvari: 1. Ukaz generalnega maršala pl. Eichorna o obdelavi polja; 2. aretacija vladnih članov v radi; 3. izprememba v ukrajinski vladi na novi podlagi. Kar tiče ukaza o obdelavi polja, je izšel zato, ker je vsled preteče razlastitve zemlje obstajala nevarnost, da velik del polja ostane neobdelan. Ukrajina bi potem ne mogla izpolniti obveznosti, ki jih je v pogodbi prevzela nasproti nam. Vlada sama se je izkazala nesposobna, da bi skrbela za izpolnitev teh obveznosti. Na pobudo državnega kanclerja se je sedaj poskrbelo, da bo vojaški postojnik v vseh politično važnih stvareh postal sporazumno s poslanikom. O novi ukrajinski vladi treba naglasiti, da so jo ustanovili Ukrajinci sami, in sicer kmetje. Ti kmetje, približno 7000 po številu, so se zbrali v kijevskem cirkusu in proglasili ukrajinskega generala Skoropadskega za diktatorja in hetmana Ukrajine. Skoropadski je čast sprejel in se sedaj peča z ustanovitvijo nove vlade. Ministrstvo bo, kolikor smo mogli dognati, demokratično. Razločevalo se pa bo od dosedanjega v tem, da ne bo priznavalo komunistične teorije o razlastitvi zemlje. To je pa stvar, ki nas ne briga posebno. Želimo le to, da pride Ukrajina pod varstvo našega orožja in z našo diplomatsko pomočjo čim preje do rednih državnih razmer. Vsekakor se je nova vlada nasproti našim zastopnikom že izjavila, da stoji docela na tleh brest-litovskega mira in dotičnih dogovorov, izvzemši dobave žita. Dalje je izjavila, da bo dopuščena prosta trgovina na korist Nemčije in Avstro-Ogrske in da bo ena njenih prvih nalog, da sklene z osrednjimi velesilami dolgotrajno gospodarsko pogodbo.

Kaka radost — biti pomožna učiteljica. V kako „bleščečih“ razmerah stoji danes učiteljstvo, pjasnjuje sledači dopis neke pomožne učiteljice. Pomožna učiteljica brez sposobne skušnje, dobiva dnevno plačo 3 K 60 vin. na dan, to je plača, za katero danes noben dninar brez hrane noče delati. K te-

mu pride še skrb za vsakdanji krah. Pravi se, da mi na deželi vsega v obilici dobimo in to ni res; moramo zadovoljni biti, če dobimo vsaj popoldan kaj topllega v želodec. Zjutraj in zvečer nas hrani večkrat le sveži zrak. Kakšne radosti so to, si lahko predstavljamo, če pomislimo, da moramo od teh 3 K 60 vin. še toliko na stran položiti, da si zamoremo kupiti obleko, čevlje, perilo, kurivo itd. In v teh dveh mesecih počitnic ne dobivamo v obče nobene plače, takrat se pravi popolnoma od zraka živeti, mi pa smo mladi ljudje z zdravim želodcem in dobrim tekotom. Pravi, ne zelo poetski pregovor pravi: „Ljubezem gre skozi želodec.“ Porabimo to tudi na ljubezen in veselje do našega poklica, če nas obdajajo od dne do dne skrbi za vsakdanje potrebščine? Da pa to šoli več škoduje nego koristi, če se brez veselja le slabo in nevoljno v teh urah podučuje, ve vsakdo. Rešite nas torej in oprostite nas skrbi in bede dneva. Pomislite, v naših rokah je vaša mladina, kar zgrešite torej nad nami, zgrešite v istotakaj meri tudi nad njo.

Velika železniška nesreča. Na postaji Parkany-Nana, 50 km od Ofen-Pesta stal je p. m. velik petrolejski vlak, ki je imel tudi nekatere poškodovane sode, tako, da je mnogo petroleja izteklo in vse preplovlilo. Dne 30. došel je nek osebni vlak, iz katerega je padla iskrica v tamošnje luže petroleja, tako, da je v trenutku bila v plamenu vsa postajna proga. Dvanajst vagonov osebnega vlaka je popolnoma zgorelo, tri osebe so zgorele do nepoznanja in 16 oseb je zadobilo težke opekline. Tudi mnogo živine zlasti konji in goveda je zgorelo.

Sprejem vračujočih se vjetnikov iz Rusije. Z bridkim razočaranjem se je vrnil marsikateri vjetnik iz Rusije. Mesece in leta je sanjal o domovini, imel eno samo željo, videti zopet domači kraj. Stotisoči so bili vjeti ranjeni ali pa so se morali vdati vsled lakote v oblegani trdnjavi, pričakovali so, da bo dan vrnitve zanje dan slave in veselega vsprejema. A sprejeli so jih kot osumljence, dasi je jasno, da tisti, ki nimajo mirne vesti, ne bodo prišli nazaj v prvih mesecih. Obratno. Naši vjetniki pripovedujejo, da se člani raznih „družin“ (t. j. organizacij pripadnikov osrednjih velesil, ki so vstopili v rusko armado) baš sedaj prav posebno trudijo, pridržati naše ljudi v Rusiji in jih uvrstiti med se, češ, čim več nas bo z enakim grehom, tem milejše bo ravnanje z nami. Človek je občutljiv, zlasti še ob času, ko se njegovo duševno življenje nahaja v nekaki ekstazi. Marsikaj je zamudila država, ker ni postopala pri vsprejemu vjetnikov tako, da bi bila pokazala smisel za duševno razpoloženje vjetnikovo in navezala novovračujočega se državljana na domovino. To hočejo sedaj popraviti. Rdeči križ je sprejel nalogo, skrbeti za obdaro-vanje vračujočih se vjetnikov. V ta namen zbira darila. Najbolj zaželen je seveda tobak in kadilske potrebščine sploh. Tobačna uprava je obljubila nekaj milijonov cigaret, kar bo zadoščalo seveda le za malo časa. Vsak vjetnik bo dobil dopisnico v devetih jezikih s tiskanim besedilom: „Zdrav se povrnil nazaj. Pismo sledi. Prisrčne pozdrave.“ V karanteni bodo dobivali vjetniki nadaljnje darove: nože, zapisnike, svinčnike, ščetke, denarnice, ustne harmonike. Silno potrebno bi bilo oskrbeti vjetnike z novim perilom; to je pa neizpeljivo, ker rabi Rdeči križ svoje zaloge za bolnike in še tukaj z njimi le za silo izhaja. Vjetniki prihajajo tudi bolni; preskrbeti jim je treba zdravniško pomoč. Darove v ta namen v blagu in denarju sprejema Rdeči križ.

Vojni oderuhi za Napoleona. Boj proti vojnim dobaviteljem ni nobena novost. Že Napoleon se je zaman bojeval proti tem „sleparjem“ in „lopovom“, kakor jih je imenoval v pismu, ki ga je poslal na direktorij. Omenjeno pismo generala Bonaparte je iz dobe njegove vojske na Italijanskem ter se glasi takole: Občani, direktorij! Odkar smo v Milanu, je moj prvi posel boj proti sleparjem. Marsikoga med njimi sem dal kaznovati in odvesti, a ostale vam moram odvdati. Ker sem jim na-

povedal odprto bitko, je jasno, da se jih je sto zoper mene spuntalo, da bi moje dobro ime osumnili — pa se jih nič ne bojim. Kompanija X. je družba sleparjev brez kredita, denarja in morale. Prvič: Prejeli so 14 milijonov, a od teh so izplačali samo 6 milijonov. Tudi so odklonili plačati nakazila, ki jih je izdala glavna blagajnica, če ne dobe za to 10 do 20 odstotkov. Ta ostudna odrtija se uganja v Genovi javno. Kompanija trdi, da nima nobenega fonda; ali pri velikem dobičku je pripravljena in voljna izpolniti svoje obveznosti. Drugič: ne daje armadi dobrega blaga. Od vseh strani prihajajo pritožbe. Na sumu so tudi, da so na plačo skladiščnega oskrbnika zapisali več kakor 80.000 stotov žita, ki ga niso nikdar dobavili. Tretjič: Delavski dogovor glede na denar v znesku 5 milijonov v frankih, čigar prevoz jih bo stal 5000 frankov. Meščan L., konzul v Genovi, je lopov. V Livorni je prepovedal prodati za nezadno ceno žito v Genovo. Blago iz Livorne ni prišlo. Dal sem stotnji povelje, da ga prodajo, ali prepričan sem, da ne dobim niti dveh milijonov za to, za kar se bi dobilo najmanj sedem milijonov. Tudi vojni komisarji so — z malo izjemo — lopovi. Trije so že sedeli na zatožni klopi. Nudili so priložnost k drznim tatvinam in podpisavali vse, da imajo proti tatovom postavno postopati. Neki komisar je naposled prodal sod kininovega lubja, ki nam ga je bil poslal španski kralj, drugi so izmknili žimnice in nad 50.000 bal platna, ki ga je podarilo mesto Cremona za rjuhe. Z eno besedo: vse prodajajo in kradejo tako nesramno, da bi dal danes vse postreliti, če ne bi imel mesec dni za preiskavo. Sleherni dan jih zapreti, pa vse nič ne pomaga! Tu je pravo sejmišče, tu se kupuje in prodaja. Neki uradnik je naložil celo kontribucijo 18.000 frankov nekemu mestu, vsekako za svojo bisago! Zato se moram otresti teh pijavk — pošljite mi torej poštno moše, če jih imate kaj, a na vsak način ljudi, ki imajo svoje imetje, da ne bodo mislili na svoj lastni žep. Tukaj bi potrebovali poštnega moža, imel bo važno službo, a Vi bi prihranili cele milijone. Ne smemo imeti lopovskih agentov, temveč ljudi poštno preteklosti. Dolej smo imeli samo vohune. V naši armadi ni niti enega agenta, kateri bi si ne žele našega poraza, niti enega vojnega dobičkarja ne, kateri se ne dopisoval z našimi sovražniki. Treba je velike pozornosti pred njimi.“

Gospodarske stvari.

Iz vinorejske šole v Mariboru. — Navodila za dobro pripravo galice. Pol kile natriumthiosulfata, sodi podobna tvarina, se mora dodati pripravljani škropilni mešanici ali galici z apnom. Vzame se naj nekaj te pripravljene galice, se primeša in raztopi v njej natriumthiosulfat, potem pa se vse skupaj vlije v sod k galici in dobro zmeša. Da se pa po tem dodatku s škropljenjem ne škoduje listju, da bi se ga morda osmodilo, zato se mora z belim lakmus- ali phenolphthalein-papirjem pred škropljenjem napraviti izkušnja. Papir, ki ga držite v to pripravljeno mešanico, mora rudeč postati. Da se pa to barvo gotovo doseže, se mora dodati nekaj več apna kakor navadno in to pred preizkušnjo s papirjem, ker se ne priporoča dodati apno pozneje in tudi ni dobro. Kakor je iz predstojčega razvidno, se mora natriumthiosulfat z galico skupno rabiti in gledati, da se poganjke, posebno pa grozde prav dobro škropi. Še boljše pa je, da se proti peronospori škropi najprej z dodatkom natriumthiosulfata in takoj za tem izvrši še eno škropljenje, pri čemur se le grozde škropi.

O zatiranju trtnega oidija leta 1918 na Avstrijskem.

Avstrijski vinorejci se bodejo morali posluževati za zatiranje oidija tudi letos kakor že lani nadomestila za lino zmleto žveplo, ker je v sedajnih razmerah popolnoma izključeno, da bi se dobilo žvepla za zatiranje

trtnega oidija. Kot nadomestila za žveplo prideta v prvi vrsti v poštev takoimenovani salojidni (natriumthiosulfat) in sivo žveplo. Obeh pripravkov si je zasiguralo poljedelsko ministerstvo za letos večje množine, ki se bodejo oddajale kmetijskim nakupovalnim organizacijam po vinorodnih deželah potom Splošne zveze kmetijskih zadrug na Avstrijskem na Dunaju, VIII, Langegasse 74. Drobnozmleto sivo žveplo pri zatiranju trtnega oidija se „abi na tisti način, kakor navadno žveplo. Deli trte se pot rosijo na navadni način z znanimi žveplalniki. Prašek prav dobro obvisi na zelenih trtnih delih in na grozdih ih jagodah. Zelo važno je, da ob času bratve ni več na grozdju sivega žvepla, ker dobi sicer vino neprijeten okus. Ta pripravek se torej ne sme prepozno rabiti. Zatiranje oidija z salojidinom se vrši, kakor je obširno razpravljaj državni vinorejski nadzornik B. Skalicky v 5. številniku 1917 „Allgemeine Weinzeitung“, skupno z zatiranjem peronospore. Po Skalickyu se prilije navadni, za zatiranje peronospore pripravljani galicnoapneni raztopini na hektoliter 1/2 kilograma salojidina in se s to mešanico škropijo trte s škropilnicami. Kakor se nam poroča, vtegne biti dobro, da se dodava letos raztopino zoper peronosporo več salojidina morda 1 kg na 1 hl raztopine. Pripomni se, da morajo postati galicnoapnene raztopine kakor tudi škropilo „Bosna“ po dodatku salojidina značilno lugaste. Na podlagi poročil o uspehih pri porabi salojidina in sivega žvepla za zatiranje oidija leta 1917 priporočem za leto 1918 sledeče postopanje pri zatiranju oidija: Lugiasti galicnoapneni raztopini, ki se rabi kratko pred cvetom in po cvetu za zatiranje peronospore, prilij za istodobno škropljenje proti peronospori in oidiju na 1 hl škropila okroglo 1 kg salojidina. Kakor hitro je pa grozdno jagodje debeleje in ima že lahko voščeno povleko, ne drži se več škropilo jagod in potem dodatek salojidina k škropilu v svrhu zatiranja oidija na grozde nima več pomena. V drugem času, tako na primer na Spodnjeavstrijskem meseca maja in pozneje meseca julija in v prvi polovici meseca avgusta, se potrosi sivo žveplo za zatiranje oidija po zelenih delih trte oziroma po že debelejših jagodah z običajnimi žveplalniki vedno tedaj, ako se pojavi oidij v vinogradu. Kratko pred bratvo se ne sme več rabiti to sredstvo, ker ne sme priti sivega žvepla v kipeči vinski mošt. Dvorni svetnik K. Portele.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 15. maja. Uradno se danes razglaša:

V pokrajini Monte Corno, razvili so se vnovič majhni krajevni boji, pri katerih se je Italijan v nekem našem poljsko-stražnem gnezdu utrdil.

Šef generalštaba.

Dogodki na morju.

Pred pristaniščem Pole se je en italijanski torpedni motorni čoln potopilo.

Mornariško poveljstvo.

Uspešni nemški napadi.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 15. maja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Zapadno od Kemmela imeli so krajevni napadi in podjetja polni uspeh in so prinesli 120 vjetih. Naš napad zadel je na v zameni se nahajajoče čete in je stal Francoze težke kravre izgube. Artiljerijski boj ostal je v pokrajini Kemmela povisan. Danes zjutraj so se tam z francoskimi sunki novi infanterijski boji razvili. — Med Lysom in La Bassée-Kanalom, na Scarpiim pri Bucquooy je bila sovražna artiljerija skozi noč živahna. — Med Ancre in Somme vdrlji smo v kratkem sunku na cesti Bray-Corbie v angleške črte in smo držali pridobljeno ozemlje proti dvakratnem močnem napadu sovražnika. V podporu infanterije bila je artiljerijska delavnost živahna. — Pri Villers-Bretonneux, obojestransko Luce in Avre oživel je večkrat ognjeni boj. Na zapadnem bregu Ancre napadel je sovražnik naše čete pri Castel-u. Pod težkimi izgubami bil je nazaj odbit. — V edinih oddelkih poizvedovalni boji. — Naši letalci sestrelili so večeraj zjutraj sovražne privezane balone. Na bojnih frontah ponoči zelo živahna letalna delavnost. — Obmetali smo Calais, Dünkirchen, in druge

municipijske zaloge v ozadju kakor tudi železniške naprave sovražnika izdatno z bombami. Z drugih bojišč nič novega.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Zl. 710/16   Pettau, am 13. Mai 1918

Anbauflächenerhebung KUNDMACHUNG!

Grundbesitzer, welche landwirtschaftliche Grundstücke verpachtet oder sonst irgendwie zur Nutznießung an dritte Personen vergeben, haben in der Zeit vom 21. bis 25. Mai 1918 täglich nachmittags während den Amtsstunden beim Anbauflächen-Erhebungskommissär (Ober-Kom. Pristolitsch) im Rathause behufs mündlicher Angabe ihrer Pächter, bzw. Nutzniesser oder Bewirtschafter sich in ihrem eigenen Interesse einzufinden, weil sonst ihnen selbst die Erträge dieser Grundstücke angelastet werden.

Bürgermeister: Jos. Ornic

Št. 710/6   Ptuj, dne 13. maja 1918

Pozvedba obdelovalnih površin

RAZGLAS!

Posestniki, ki so svoja zemljišča v najem dali ali na kak drug način tretjim osebam v korist oddali, naj se javijo v času od dne 21. do 25. maja 1918 popoldan ob uradnih urah pri komisarju za pozvedbo obdelovalnih površin (nadkomisarju Pristolitsch) v mestnem uradu radi ustnneih podatkov svojih najemnikov oziroma užitnikov ali oskrbovalcev in to v lastnem interesu, ker bi se jim drugače doneske teh posestev zaseglo.

Zupan: Jos. Ornic

Za prodajo portretov in fotografij liki pisemskim znamkam

iščem pridne zastopnike. Ponudbe na: Otto Neumann, Karolinenthal, Königstr. 52.

Žagarski mojster

za malo vodno žago, sprejme se takoj proti dobrem plačilu in če želi tudi s prehrano.

Hrastovski premogokop Poljčane, Štajerska.

Lipovec za vezanje trt ima oddati Ludm. Fürst, Ptuj, Kaiserfeldgasse 6, I. nadstropje.

Sprejme se takoj

učenca

proti popolnej oskrbi, hrano in obleko, na tri leta. Starost 16 do 18 let od g. Anton-a Martschitsch, strojarstvo, Slov. Bistrica.

Zagotovljen uspeh
Tisočero zahvalnih pisem v prij. vpogled na razpolago.
Polna krasna prsa
dobjite pri rabi
međ. dr. A. Rix kreme za prsa.

Rdečnost nosa

pege, rdečnost obraza, miteserji, mozoli, guba in ovenela koža izginejo pod garancijo po rabi priznane
Dr. A. Rix, paste pompadour. Popolnoma neškodljiva. Poskušnja K 1-50, velika doza K 4-1. Dr. A. Rix mazilo zoper ozeblino, najboljšje proti ozeblinam in za preprečenja istih K 1-1
Razpošiljatev direktno po povzetju ali naprej plačilu.
Zaloge v Mariboru: lekarna k angelju-varuhu, lekarna Marije-po močnice in parf. Wolfram; v Ljubljani parf. A. Kauč in Adria-drožerija.

Loterijske številke.

Gradec, 8. maja 1918: 47, 9, 32, 64, 18.
Dunaj, 4. maja 1918: 87, 53, 63, 48, 70.
Trst, 15. maja 1918: 47, 48, 65, 32, 80.
Linc, 11. maja 1918: 64, 39, 80, 67, 87.

Znana eksportna firma Max Böhnell, Dunaj, IV. Margaretenstrasse 27/51 uveda je novi, jako praktični ročni žitni mlin, s katerim se zamore žito grobo ali fino na moko zmleti. Mlin je vsaki hiši toplo priporočati.

Išče se dobrošrna, poštena

deklica

katera zna tudi prati, likati in perilo popravljati in je zmožna obeh deželnih jezikov, k dvema dečkoma (6 in 8 letnima.) Vprašanja na gospo Marie Straschill na Bregu pri Ptuj.

Vrli, trezen

mlinar

ki se razume pri umetnem mlinu, kakor tudi na kmečko mletje, sprejme se takoj pri Aleksander Grundner, umetni mlin Röttschach pri Konjicah.

Priletan železniški čuvaj v pokoju

vdovec

z lepim malim, dolga prostim posestvom na deželi, želi se z vdovo ali gospodično v starosti nad 40 let, katera poseduje posestvo na deželi ali najmanj 6000 kron v gotovini zaradi ženitve seznaniti. Resnične ponudbe pod „Skrbna gospodinja št. 13“ na upravništvo „Štajerca.“

Poziv!

Podpisani naznanjam naročnikom sodov, naj svoj les za sode v tem času v izdelovanje prinesejo, ker bi v jeseni težko bilo, sode v kratkem času izvršiti.

Obročje za sode dam jaz na razpolago ter se zaračuni izdelovaja je po zmernih cenah.

Kupujem tudi vsakovrstni les za sode in ga plačujem po najboljših cenah.

JOHANN STEUDTE
sodar, Ptuj.

Bei der Rauhfutterstelle Eggenberg bei Graz, Eggenberggalle 26, werden einige Beamte (auch gesunde, arbeitsfähige Invalide) oder Beamtinnen für Aussendienst zum ehesten Eintritte aufgenommen.

Bedingungen: vollkommene Kenntniss der deutschen und slowenischen Sprache

in Wort und Schrift, sehr gutes Rechnen, Buchhaltung, Stenographie und Maschinschreiben.

Nach entsprechender Einschulung erfolgt die Zuteilung zu Kommissionären in der Provinz.

Anträge mit Lichtbild, Gehaltsansprüchen, Zeugnisabschriften und Referenzen ehestens an obige Stelle.

Anträge sind in beiden Sprachen abzufassen.

Od mesta za surovo klajo (Rauhfutterstelle) Eggenberg p. Gradcu, Eggenberggallee 26, sprejme se nekaj uradnikov (tudi zdravi delazmožni invalidi) ali uradkinje za zunanjo službo proti takojšnjemu nastopu.

Pogoji: popolna zmožnost nemškega in slovenskega jezika v besedi in pisavi, dobro izurjeni v računstvu, knjigovodstvu, stenografiji, in pisavi na stroj.

Po primernem izurjenju sledi porazdelitev za komisijonarje na deželo.

Ponudbe s sliko, zahtevo plače, prepisi spričeval in reference kakor hitro na zgor-nje mesto.

Ponudbe je napraviti v obeh jezikih.

NADOMESTILO MILA

za pranje perila, izborna peneče in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke, 1 zavoj t. j. 5 kg K 12.—, 1 zavoj z 10 kg K 23.—

Preprodajalci dobe popust pri naročbi celega zaboja z 250 kosi. Belo mineralno milo za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoj 32 kosov K 14.—. Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18.—. Toaletno milo s finim vonjem, roza barve, 1 zavoj 24 vel. kosov K 18.—. Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste.

Izvozno podjetje M. Jünker v Zagrebu št. 12, Petrinjska ulica 3. III., telefon 23-27.

Nakupno mesto za svilo (žido)

J. Engel & Co., Dunaj IX., Alserstrasse 46 (trgovina klubovok) kupuje po najvišjih cenah raztrgane svilene (židane) bluze, svilena krila, svileno perilo, suknene, volnene in platnene odpadke. — Po posebnih cenah: štrene iz surove svile in umetne svile v vseh barvah svilene niti, puljeno (cupfano) svilo in svilene koščke.

Pošiljajte poštne pakete franko. Najvišja cena se pošilja skozi poštno hranilnico.

Zelje, čebula in rastline paradižnikov

se dobijo v vrtnarskem obratu MARIBOR na Dravi, Langergasse 17.

Kište za marmelado

ponuja

lesna industrija BRETISCH & Co., Dunaj XX.

Brezplačno dobi vsako na željo

moj glavni katalog ur, zlatem, srebrnem, godbenem blagu. Violine po K 14, 25 in višje. Dobre harmonike po K 16, 25, 35, 50 in višje, dvevrstne harmonike K 70, 80, 100, 120, trivrstne K 180, 200, 240, 280. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plačilu po razpošiljalni listi **Hans Konrad, c. in kr. dvorni literat Brüx št. 1740 (Češko).** 52

Lišaj

kraste, srbenje, garje in kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaže, nima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Mala posoda K 350, velika posoda K 600. Nadalje prašek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škatlja 2 K 50 h. — Dobi se oboje pri naprej-pošiljalni svote ali povzetju na naslov: Apotheke M. Klein's Paratol-Werke in Budapest VII—20., Rózsza utca 21. 472

Armadne ure na napestnik.

natančno regulirane in reparirane. — Nikel ali jeklo K 25,— 30,— ali 35,— Z radium svetilom K 30,—, 35,—, 40,—. Srebrne ure na napestnik (Zugarmbanduhren) K 50, 60, 3 leta pisemske garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Prva fabrika ur **HANNS KONRAD, c. in kr. dvorni literat Brüx Nr. 1503 (Češko).** Glavni katalog zastoj in poštne prosto. 387

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung) za službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Vsaka žena čitaj moje velezanimivo navodilo za moderno negovanje prs

Najboljši nasvet pri mehкости in slabosti prs.

Pišite zaupljivo na **Ida Krause, Preßburg, (Ogrsko), Schandstrasse 2, Abt. 109** Ne stane ničesar! 157

jabolčnico in sadni jesih

kupi trgovina Brüder Slawitsch, Ptuj. 562

Pege

Za odpravo peg se raznovrstna sredstva rabi. Vsa ta sredstva temeljijo na istem principu, da se pege s sredstvom blede napravi. Ta način je napačen. Ako se hoče pege odpraviti, potem ne zadostuje izbledenje, ker iste pri odmoru v rabi dotičnega sredstva se zopet pojavijo. Mora se jih torej popolnoma uničiti. Umetna odprava peg, flekov in miteserjev je le mogoča s tako zvano **Santo-kremo**. Obraz se vsak dan s to kremo namaže in potem s **Santo praškom** izmije. Pege se s to senzacionalno kremo v kratkem času popolnoma odpravi in pokaže lepi, belo-rdeči teint. Ta krema je po navodilu univ. profesorja dr. Hager napravljena. Postavno varovana je tudi danes edino garantirano učinkujóče sredstvo ter popolnoma neškodljiva. Ena doza zadostuje popolnoma. Cena 5 K. Po pošti 95 h več. Vsaki kremi se priloži navodilo ter vrečica praška zastoj. Diskretna razprodaja. Se dobi po pošiljalni svote v pisemskih znakmah, po pošni nakaznici ali po povzetju **J. Kukla, Prag, Perligasse 31.** 155

„Asanol“²⁰⁰

ma presenetljiv uspeh pri pokončavanju žoharjev (zakon. varovan) ščurkov, mravelj itd. 1 zavojček stane 1 krono.

„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“

je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in toščo. 1 zavoj stane 1 krono. Naroča se pri **Josip Berdajs, Ljubljana, Zeljarska ulica 18.** Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojčkov. 500

500 kron

Vam plačam, ako moj iztebrik korenin **Ria-bal-sam** Vaša kurja očesa, bradavica in t-do koža ne odpravi v 3 dne h brez bolečin. Cena ene posodice z gaščani skim pismom K 275, 3 posodice K 550, 6 posodice K 850. Stotero zahvalnih pisem. **Kemény, Kaschau (Kassa)** I. poštni predal 12/614 (Ogrsko).

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: od dolavnih od 12 ure do 1 ure popoldne (obtajanje p...)

12 do 1 ure zjutraj, od nedeljk in praznikov od 11 do 12 ure popoldne

1 kopelj z vročim vrankom, zare ali „Brausebad“ s jeklo K — 70

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije štep-šitje kakor z mašino. Največja iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čevlje, opreme, kožuhe, preproge, vozne odede, šofe za šotore, filc, kolesne mantelje, vreče, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izborna za rokodelce, kmete in vojake. Biser za športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pisem. Cena kompletnega šivalnega šila z cvimem, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 4,—, 2 kosa K 750, 3 kosi K 11,—, 5 kosov K 18,—. Razpošilja poštnine prosto, ako se denar naprej pošlje; pri povzetju poštnina ekstra, na bojišče le proti naprej-plačilu po **Josef Pelz, Troppau 122, Olmutzstrasse 10.** Naprej-prodajalci dobijo rabat. 32

Raztrgane nogavice in zokni se zamore napraviti z novim prednjim delom zopet brez napake kakor nove (se zamorejo nositi tudi pri nizkih čevljih) 3 nogavice ali 4 zokne dajejo 1. par. Sviri se pod manjvrednimi ponarejanji. Poštna razpošiljatev po povzetju. Postavno zavarovano. **I. Marburger Strumpfmehanic, Walpurga Omann, Maribor, Burggasse 15** Prevzetje za

Ptuj: brata Slawitsch, trgovina v Ptuj. Celje: Anna Staudinger, Celje, Bahnhofg. 9. Šoštanj: Josefina Simmerl, trgovina z mešanim blagom Šoštanj. 96

Čez 1.000.000 mojih ročnih šil

v rabi. Praktično orodje za vsakogar za lastno krpanje usnjatih stvari, oprem, jermenov, čevljev, pihalnikov, jader, vreč, voznih plahit itd. Važno za vojake. Naprej-prodajalci rabat. Cena kompletnega šila pri naprej-plačilu K 470 in pri povzetju K 5,—. Na bojišče le pri naprej-plačilu. **P. E. Lachmann, Dunaj IX, Mosergasse 3, Abt. 113** 56

Miši-podgane-stenice ščurki

Izdelovanje in razpošiljatev preizkuš. radikalno učinkujóčega uničevalnega sredstva, za katero dohajajo vsak dan zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5,—; za ščurke K 450; tinktura za stenice K 2,—; uničevalec moljev K 2,—; prašek proti mrčesom K 150 in K 3,—; sem spadajoči razpraševalec K 120; tinktura proti ušem pri ljudeh K 120; mazilo za uši pri živini K 150; prašek za uši v obleki in perilu K 2,—; tinktura za bolhe pri vseh K 120; prašek proti kurjim ušem K 2,—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3,—. — Pošilja po povzetju. Zavod za pokončevanje mrčesa **M. Jünker, Zagreb 12, Petrinjska ulica 3.** 114

50 dobrih zidarjev

za veliko delo za pucanje, ki so dobri za fasado, se sprejme takoj proti visokemu plačilu in dobri kuhinji ter prostemu stanovanju. **R. Meneghel & Komp Bauleitung Danowitz bei Leoben.** 208

Avtomatični lovilec

za podgane K 680, za miši K 480, vlovi brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke „Ra p i d“, tisoče ščurkov in Rusov v eni noči, po K 690. Najuspešnejši lovilec muh „Nova“ K 420 komad. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pisem. Razpošiljatev po povzetju, poštnine 90 v. Exporthaus Tintner, Wien, III., Neulinggasse Nr. 26/P. 38

CUNJE

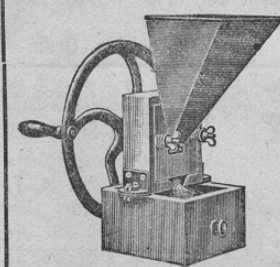
vsake vrste, jute, odpadki novega sukna, krojaški ostanki, raztrgane nogavice, raztrgane obleke gospodov in žensk, stare posteljske odede, kocne kosti, konjske repe, svinjsko dlako, kožuhe zajcev in lesic

kupuje po najboljših cenah 51

M. Thorinek & Co., Celje

Trgovci in krošnjari dobijo posebne cene.

Zitni ročni mlin

Moj originalni žitni ročni mlin je izborna primeren za grobo šrotanje in fino mletje vsake vrste žita, je ednostavne ali trajne izdeljave, plošče za mletje se dajo izmenjati, je iz utujenega materijala in celo pri najmočnejši rabi skoraj nepokvarljiv. Neobhodno potreben za vsako hišo. Model 4 z ročno kurblo za mali obrat, teža 7 kg K 100. Model 5 z ročnim kolesom za večji obrat te- 107

Za okroglo 12 kg K 120,—. Razpošiljatev iz Dunaju proti pov- šiljalnu svote po generalnem zastopu

Max Böhnel, Wien, IV., Margaretenstr. 27.

Kakor v življenju velika prsna slika

po vsaki vpisani fotografiji se dobi za K 18,— po povzetju. Naročila prosi **M. Ernst, Gradec, Klosterwiesgasse 25, Parterre.** 120

Žrebček

težke pasmi se radi pomanjkanja klaje po cene proda. **F. C. Schwab, Ptuj. 199**

1 kg dobrega mila

se zamenja proti 5 kg bele moke ali 6 kg fižola, ali 5 kg čebula od **A. Krepek, Maribor, Bismarckstrasse 19.** 206

Jabolčnik (sadni mošt)

90 hl z sodi vred se po najnižji ceni odda. **F. Carrara, Sv. Ruprecht a. d. Raab, Štajersko.** 207

Werkführer

für eine größere Maschinen u. Bauschlosserei in einer Stadt Untersteiermarks, welcher sämtl. in dieses Fach einschlägigen Arbeiten versteht, wird unter günstigen Bedingungen aufgenommen. Adresse sagt die Verwaltung des „Štajerc.“ 204

Delovodja

za večjo in stavbeno ključavničarsko delavnico v nekem mestu Spodnještajerske, ki je izurjen v vseh v to stroko spadajočih delih, sprejme se takoj pod zelo ugodnimi pogoji. Naslov pove uprava „Štajerca.“

Vinska zadruga v Ptuj kupi vino po dobri ceni. Ponudbe se pošlje na gospoda načelnika **Hans Perko** v Ptuj.

